

PATVIRTINTA

Šiaulių dailės mokyklos direktoriaus

2026 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. 44

PAGRINDINIO DAILĖS UGDYMO PROGRAMA
DAILĖTYRA
I KURSAS

Tikslas: ugdyti visuminį meno reiškinių suvokimą, suteikiant dailės istorijos, teorijos, kritikos žinias, kūrinio analizės ir vertinimo įgūdžius, formuojant individualų santykį su meno kūrinio ar reiškiniu, suprasti meno ryšį su žmogaus pasaulėžiūra, kultūra ir tapatybe.

Uždaviniai: supažindinti mokinius su meno, dailės šakomis, žanrais, rūšimis, technikomis, priemonėmis, mokyti dailės terminologijos. Supažindinti su senųjų civilizacijų meno istorijos raida. Priešistorės ir šiandienos genčių, baltų kultūros palikimu, lietuvių liaudies menu.

Raiškos priemonės: skaidrės, meno albumai, filmai, pokalbiai su menininkais, parodos. Darbas grupėse, diskusijos, tyrimai, kūrinių analizavimas-pristatymas, kūrybinės praktinės užduotys žinioms įtvirtinti, refleksija.

I PUSMETIS

Eil. Nr.	Programos turinys	Pamokų skaičius
1.	Ką tyrinėja dailėtyra? Meno kilmė. Meno šakos. Dailės šakos - vaizduojamoji ir taikomoji. Dailės žanrai.	3
2.	Vaizduojamoji dailė. Tapyba, grafika, skulptūra. Tarpdisciplininis menas.	3
3.	Taikomoji dekoratyvinė dailė. Lietuvių liaudies menas: kalvystė, tekstilė (<i>juostos, tautiniai drabužiai</i>), keramika, margučiai, sodai.	3
4.	Pirmykštis menas ir šiandienos gentys: Afrika, Australija, pietų Amerika. Baltų menas. Piliakalniai, pilkapiai (<i>Baltų kultūrinis palikimas – Kernavė</i>).	3
5.	Architektūra - statybos menas. Lietuvių liaudies architektūra (<i>etnografiniai kaimai - muziejai Zervynos, Rumšiškės, Kleboniškis</i>). Mažoji architektūra: koplytėlės, koplytstulpiai, kryžiai, krikštai (<i>kryždirbiai - Šepka, Riauba, Svirkis</i>).	3

II PUSMETIS

Eil. Nr.	Programos turinys	Pamokų skaičius
1.	Akmens amžiaus menas. Olų piešiniai, pirmųjų skulptūros formos, įrankiai, megalitai.	3
2.	Senosios civilizacijos: Mesopotamija, Egiptas, Indija, Kinija.	6
3.	Kretos - Mikėnų menas. Etruskų menas.	2
4.	Senovės Graikijos menas. Architektūra. Skulptūra. Keramika.	3
5.	Senovės Romos menas. Architektūra-inžinerija. Skulptūra. Mozaikos.	3
6.	Amerikos civilizacijos: Majai, Inkai, Atekai (<i>Majų miestai, Čičen Ica, Naska dykumos piešiniai, Mačiu Pikčiu</i>)	2

Pastaba- skliausteliuose pateikti vietų, muziejų, objektų, menininkų vardai yra tik siūlomi.

PAGRINDINIO DAILĖS UGDYMO PROGRAMA DAILĖTYRA II KURSAS

Tikslas: Ugdyti visuminį meno reiškinių suvokimą, suteikti dailės istorijos, teorijos ir kritikos pagrindus, lavinti kūrinių analizės ir vertinimo gebėjimus, formuoti individualų santykį su meno kūriniu, atskleidžiant meno ir tikėjimo ryšį.

Uždaviniai: Supažindinti su viduramžių kultūra ir meno raiška (architektūra, skulptūra, tapyba). Atskleisti religijos ir tikėjimo įtaką meno formoms, simbolikai. Susipažinti su pagrindinius viduramžių stilius (ankstyvoji krikščionybė, Bizantija, romanika, gotika). Supažindinti su reikšmingiausiais Lietuvos viduramžių architektūros paminklais. Aptarti Renesansą kaip pasaulėžiūros lūžį, gilinantis į Italijos šio laikmečio menininkų kūrybą. Apžvelgti Šiaurės Europos ir Lietuvos renesansą. Supažindinti su baroko, rokoko menu. Palyginti skirtingų kultūrų menines idėjas.

Raiškos priemonės: skaidrės, filmai apie menininkus, virtualūs pasaulio muziejų portalai, darbas grupėse, tyrimai, diskusijos, kūrinių analizavimas-pristatymas, praktines kūrybinės užduotys žinioms įtvirtinti, refleksija.

I PUSMETIS

Eil. Nr.	Programos turinys	Pamokų skaičius
1.	Menas ir tikėjimas. Ankstyvasis krikščionių menas. Katakombos- ženklai ir simboliai. Pirmoji krikščionių bažnyčia - bazilika. Jos architektūra. Mozaika.	2
2.	Bizantijos menas. Kupolinė bazilika. Architektūra. Šv. Sofijos soboras. Mozaika. Bizantijos įtaka įvairių šalių menui. Ikonos.	2
3.	Ankstyvieji viduramžiai - merovingų ir karolingų laikų menas. Amatai. Knygų menas.	2
4.	Romanika. Architektūros bruožai, būdingi statiniai, pilys. Skulptūra. Romanika Lietuvoje.	3
5.	Gotika. Architektūros bruožai ir elementai. Skulptūra. Miniatiūrų tapyba. Vitražas. Žymiausia Europos architektūra. Suveriami altoriai. Gotikos menas Lietuvoje. Žymiausia architektūra.	4
6.	Viduramžių Islamo menas.	2

II PUSMETIS

Eil. Nr.	Programos turinys	Pamokų skaičius
1.	Italijos renesansas. Protorenesansas. Ankstyvasis renesansas. (Džotas di Bandonė F. Bruneleskis, Donatelas, Mazačas, Sandras Botičelis)	2

2.	Brandusis renesansas. Architektūra, skulptūra, tapyba. (<i>Mikelandželas, Leonardas da Vinčis, Rafaelis, Ticianas</i>)	4
3.	Šiaurės Europos renesansas. (<i>A. Diureris, Van Eikas, J. Boschas, P. Breigelis</i>). Renesansas Lietuvoje.	3
4.	Barokas. Architektūros bruožai. Skulptūra (<i>Berninis</i>).	1
5.	Baroko tapyba. (<i>M. Karavadžas, El Grekas, D. Velaskesas, Rubensas, Van Deikas, Rembrantas</i>)	4
6.	Barokas Lietuvoje. Architektūra, tapyba.	1
7.	Rokoko skulptūra. Porceliano manufaktūra. Rokoko tapyba (<i>Antuanas Vato, Žanas Onorė Fragonaras</i>). Rokokas Lietuvoje.	2
9.	Japonų 13-17a. menas. Tušo tapyba, sodai, arbatos ceremonija, kaligrafija, ikebana, haiku, keramika (<i>kaip formavosi Japonų estetika, „wabi-sabi“</i>).	2

Pastaba- skliausteliuose pateikti vietų, muziejų, objektų, menininkų vardai yra tik siūlomi.

PAGRINDINIO DAILĖS UGDYMO PROGRAMA

DAILĖTYRA

III KURSAS

Tikslas: Ugdyti visuminį meno reiškinių suvokimą, suteikti dailės istorijos, teorijos ir kritikos pagrindus, lavinti kūrinio analizės ir vertinimo gebėjimus, formuoti individualų santykį su meno kūriniais, atskleidžiant meno ir visuomenės tarpusavio ryšį.

Uždaviniai: supažindinti mokinius su klasicizmo, romantizmo, realizmo, impresionizmo, postimpresionizmo idėjomis, raiška. Susipažinti su modernaus meno atsiradimu, jo raida, kryptimis, filosofija. Atskleisti meno ryšį su visuomenės pokyčiais (revoliucijomis, industrializacija, modernizacija). Susipažinti su iškiliausių to meto kūrėjų biografijomis, kūryba. Analizuoti tapybos, skulptūros, architektūros, kino kūrinius. Apžvelgti to meto dailės raidą Lietuvoje, Šiauliuose.

Raiškos priemonės: skaidrės, dokumentiniai filmai ir edukaciniai filmai, pokalbiai, diskusijos, darbas grupėse, tyrimai, kūrinių analizė ir interpretacija, integruotos užduotys žinioms įtvirtinti, refleksija.

I PUSMETIS

Eil. Nr.	Programos turinys	Pamokų skaičius
1.	Klasicizmas. Architektūra. Skulptūra. (<i>A. Kanova</i>). Tapyba. (<i>Ž. L. Davidas, Ž. O. Dominikas Engras</i>). Klasicizmas Lietuvoje. Architektūra (<i>L. Gucevičius</i>). Tapyba (<i>P. Smuglevičius</i>).	3
2.	Romantizmas. Tapyba (<i>F. Goja, Dž. Konstebelis, K. Davidas, Frydrichas, T. Žeriko, E. Delakrua</i>). Romantizmas Lietuvoje. Tapyba (<i>J. Rustemas, K. Ruseckas, V. Dmachauskas</i>).	3
3.	Realizmas. Tapyba. (<i>K. Koro, Ž. F. Mile, G. Kurbe</i>). Realizmas Lietuvoje. Tapyba (<i>V. Sledzinskis, N. Silvanavičius, I. Trutnevas</i>).	3

4.	Meno šuoilis į naują epochą. Impresionizmas.(<i>E. Mane, K. Mone, K. Pisaro, O. Renuaras, E. Dega, O. Rodenas</i>).	3
5.	Postimpresionizmas (<i>P. Sezanas, Vincentas van Gogas, P.Gogenas, Anri de Tulūz - Lotrekas</i>).	3

II PUSMETIS

Eil. Nr.	Programos turinys	Pamokų skaičius
1.	Menas ir visuomenės pokyčiai. Modernizmas. Modernizmo architektūra (<i>Walter Gropius, Le Corbusier, Mies van der Rohe. Bauhaus mokykla – dizaino, architektūros, meno sintezė</i>).	3
2.	Modernizmo kryptys tapyboje, skulptūroje. Simbolizmas (<i>M. K. Čiurlionis, G. Moreau</i>)	2
3.	Kubizmas, konstruktyvizmas, futurizmas (<i>P. Pikaso, V.Tatlin, A. Rodčenko, T. Marineti, Dž. Bala</i>). Futuristų manifestas.	3
4.	Dada, siurrealizmas (<i>T. Cara, M. Duchamp, S. Dali, R. Magritas, F. Kahlo</i>). Dada ir siurrealistų manifestai.	3
5.	Ekspresionizmas, fovizmas (<i>E. Munch, O. Dix, H. Matisse. Vokiečių ekspresionistinis kinas. Japonų butoh</i>).	3
6.	Abstrakcionizmas (<i>K. Malevič, V. Kandinski, M. Rothko, P. Mondrian</i>).	2
7.	Lietuvos profesionalioji dailė.1906 m. - Pirmoji dailės paroda. Lietuvos dailė ir architektūra tarpukariu (<i>Kauno modernizmo architektūra</i>). M.K. Čiurlionis - gyvenimas ir kūryba. Kauno meno mokykla. ARS grupė.	2
8.	Pirmas profesionalus dailininkas Šiauliuose G. Bagdonavičius. Kūryba ir pedagoginė veikla.	1

Pastaba- skliausteliuose pateikti vietų, muziejų, objektų, menininkų vardai yra tik siūlomi.

PAGRINDINIO DAILĖS UGDYMO PROGRAMA DAILĖTYRA IV KURSAS

Tikslas: Ugdyti visuminį meno reiškinių suvokimą, suteikti šiuolaikinio meno teorijos ir kritikos pagrindus, lavinti kūrinio analizės, interpretacijos ir vertinimo gebėjimus, formuoti savarankišką ir argumentuotą mokinio santykį su šiuolaikiniu menu.

Uždaviniai: supažindinti su postmodernaus, šiuolaikinio, tarpdisciplininio meno ištakomis, raida ir pagrindinėmis idėjomis. Pasigilinti į šiuolaikinio meno filosofiją, tendencijas ir raiškos įvairovę. Tyrinėti, kaip formuojasi šiuolaikinio meno laukas (institucijos, kuratoriai, galerijos, meno mugės). Suvokti kaip šios įvairios tendencijos atsispindi Lietuvos, Šiaulių menininkų kūryboje. Detaliau supažinsime su šiandienos menininkų kūryba, gyvenimu. Aptarti meno ir visuomenės santykį totalitarinio režimo sąlygomis.

Raiškos priemonės: skaidrės, dokumentiniai filmai ir edukaciniai filmai, pokalbiai, diskusijos, darbas grupėse, tyrimai, galerijų lankymas kūrinių analizė ir interpretacija, integruotos užduotys žinioms įtvirtinti, refleksija.

I PUSMETIS

Eil. Nr.	Programos turinys	Pamokų skaičius
1.	Abstraktusis ekspresionizmas. Veiksmo tapyba (<i>Jackson Pollock</i>). Šiuolaikinis šokis.	2
2.	Popmenas. Konceptualusis menas (<i>Andy Warhol</i> – „Factory“, <i>Roy Lichtenstein</i> , <i>J. Koons</i> , <i>T. Murakami</i> , <i>D. Hockney</i> , <i>J. Kosuth</i> , <i>J. Holzer</i>).	3
3.	Žemės menas. Kinetinis. Optinis. (<i>A. Goldsworthy</i> , <i>P. Bury</i> , <i>J. Tinguely</i> , <i>V. Vasarely</i> , <i>J. Albersas</i>)	3
4.	Hiperrealizmas. Kūno menas. Meninė fotografija.	2
5.	Postmodernizmas (<i>Cindy Sherman</i>).	2
6.	Tarybinio laikotarpio dailė. Socrealizmas, alternatyvos, pasipriešinimas.	2
7.	Dailės raida 1950-90 Šiauliuose (<i>A. Toleikis</i> , <i>E. Juchnevičius</i> , <i>S. Prancuitis</i>)	1

II PUSMETIS

Eil. Nr.	Programos turinys	Pamokų skaičius
1.	Šiuolaikinis menas ir interpretacija. Trumpalaikis, greit kintantis menas. Fluxus, performansai, arte povera, minimalizmas, instaliacijos (<i>J. Mačiūnas</i> , <i>L. Anderson</i> , <i>Y. Ono</i> / <i>J. Lenon</i> , <i>Nam June Paik</i> , <i>J. Beuys</i> , <i>M. Abramović</i>).	4
2.	Video, medijų menas (<i>J. Mekas</i> – vaizdo dienoraščiai ir poezija). Kompiuteriniai žaidimai.	1
3.	Šiuolaikinis-tarpdisciplininis menas (<i>Ai Weiwei</i> , <i>Olafur Eliasson</i> , <i>Damien Hirst</i> , <i>Tracey Emin</i> , <i>Hiroshi Sugimoto</i>).	4
4.	Gatvės menas, pakraščių (<i>art brut</i>) menas, reklama, populiarioji kultūra, kičas (<i>Banksy</i> , <i>Jean-Michel Basquiat</i> , <i>V. Orvydas</i> , <i>J. Mikutis</i>).	3
5.	21a. meno raida Lietuvoje ir Šiauliuose. (<i>Lina Lapelytė</i> , <i>Rugilė Barzdžiukaitė</i> , <i>Vaiva Grainytė</i> – „Saulė ir jūra“).	1
6.	Parodų kuravimas, ekspozicijų architektūra. Šiandienos tendencijos - galerijos, meno mugės, kūrybinės dirbtuvės, rezidencijos, grupės, stipendijos/projektai. (<i>ŠMC ekspozicijų architektas V. Ozarinskas</i>).	2
7.	Menas vakar, šiandien, rytoj - kur link? Pasaulio, Europos, Lietuvos muziejų, galerijų, ekspozicijų-tendencijų apžvalga (nuo MOMA, Tate modern iki S_IN. Nuo virtualybės iki vienišų rezidencijų Norvegijos salose ar tai Kurtuvėnų svirno).	4

Pastaba- skliausteliuose pateikti vietų, muziejų, objektų, menininkų vardai yra tik siūlomi.